

Doniyor Kitobi — Qirq Ikkinchi Raqam

Bog'lovchi Bo'g'inlar

Jeff Pippenger

2024-01-06

Yahyo Cho'mdiruvchi bog'lovchi bo'g'in bo'lgan payg'ambar edi.

“Payg'ambar Yuhanno ikki iqtisodning o'zaro bog'lovchi bo'g'ini edi. U Xudoning vakili sifatida qonun va payg'ambarlarning masihiy iqtisodga bo'lgan munosabatini ko'rsatish uchun oldinga chiqdi. U kichikroq nur edi, undan keyin esa buyukroq nur kelishi lozim edi. Yuhanning aqli Muqaddas Ruh tomonidan yoritildi, toki u o'z xalqiga nur sochsın; ammo Iso ta'limoti va namunasi orqali taralgan nurdek ravshan bir nur halok bo'lgan inson ustiga na ilgari hech qachon porlagan, na keyin porlaydi. Masih va Uning missiyasi faqat soyali qurbonliklarda oldindan ifodalangani kabi xira tushunilgan edi. Hatto Yuhanning o'zi ham Najotkor orqali keladigan kelajakdagi, o'lmas hayotni to'liq anglamagan edi.” Asrlar Orzusi, 220.

Iso ham bog'lovchi bo'g'in bo'lgan payg'ambar edi.

“Masih yer yuzidan samoga yo'l ochib berdi. U bu ikki olamni bog'lab turuvchi rishtadir. U Xudoning sevgisi va pastga tushib marhamat ko'rsatishini insonga olib keladi, hamda O'zining xizmatlari orqali insonni Xudoning yarashuviga ro'baro' bo'lish uchun yuksaltiradi. Masih yo'l, haqiqat va hayotdir. Poklik va muqaddaslik yo'lida, azob bilan va sekin, qadam-baqadam, oldinga va yuqoriga qarab borib ergashish og'ir mehnatdir. Ammo Masih ilohiy hayotdagi har bir olg'a qadamda yangi tetiklik va ilohiy quvvat ato etish uchun yetarli darajada ta'minot yaratgan. Idorada xizmat qiluvchi barcha kishilar xohlaydigan va albatta ega bo'lishi kerak bo'lgan bilim va tajriba ana shudir; aks holda, ular har kuni Masihning ishiga isnod keltiradilar.” Testimonies, 3-jild, 193-bet.

Yahyo cho'mdiruvchining bashoratli xizmati yerdagi davrni samoviy ma'bad bilan bog'lashni o'z ichiga olgan edi. Yahyo Isoni ilk bor ko'rganida aytgan dastlabki so'zlar shunday edi:

Ertasi kuni Yahyo Iso o'zining oldiga kelayotganini ko'rib, dedi: “Mana, dunyoning gunohini O'z zimmasiga olib ketuvchi Xudoning Qo'zisi.” Yuhanno 1:29.

Ammo Yuhanno qadimgi Isroildan ruhiy Isroilga o'tishni aniqlab berishi kerak bo'lgan bo'lsa-da, uning bu o'tish haqidagi tushunchasi cheklangan edi.

Masih Yuhanning haqqini oqlab, shunday dedi: «Ammo sizlar nimani ko'rish uchun chiqqan edingiz? Payg'ambarlarni? Ha, sizlarga aytaman, payg'ambardan ham ulug'rog'ini». Yuhanno nafaqat kelajakdagi voqealarni oldindan aytuvchi payg'ambar edi, balki u va'da farzandi bo'lib, tug'ilganidan boshlab Muqaddas Ruhga to'lgan edi va Masihni qabul qilishga bir xalqni tayyorlash uchun islohotchi sifatida alohida bir ishni bajarishga Xudo tomonidan tayinlangan edi. Yuhanno payg'ambar ikki ahd davri o'rtasidagi bog'lovchi bo'g'in edi.

Yahudiylarning dini, ularning Xudodan yuz o'g'irganliklari oqibatida, asosan marosimlardan iborat bo'lib qolgan edi. Yuhanno kichikroq nur edi va undan keyin buyukroq Nur kelishi kerak edi. U xalqning o'z an'alariga bo'lgan ishonchini larzaga solishi, ularning gunohlarini yodlariga keltirishi va ularni tavbaga chorlashi kerak edi; toki ular Masihning ishini qadrlashga tayyor bo'lsinlar. Xudo Yuhannoga ilhom orqali vahiy berdi, payg'ambarni yoritdi, toki u avlodlar davomida soxta ta'limotlar tufayli halol yahudiylarning ongiga to'planib kelgan xurofot va zulmatni ulardan daf qilsin.

"Isoning eng kichik shogirdi ham — Isoga ergashgan, Uning mo'jizalariga guvoh bo'lgan, Uning ilohiy ta'lim saboqlarini tinglagan va Uning lablaridan chiqqan taskin so'zlarini eshitgan kishi — Yahyo Cho'mdiruvchidan ko'ra ko'proq imtiyozga ega edi, chunki u yanada ravshan nurga ega bo'lgan. Gunohkor, qulagan inson aqliga dunyoning Nuri bo'lgan Zot orqali yetkazilgan nurdan boshqa hech qanday nur porlamagan ham, porlamaydi ham. Masih va Uning missiyasi faqat soya-sifat qurbonliklar orqali xira anglangan edi. Hatto Yahyoning o'zi ham Masihning hukmronligi Quddusda bo'ladi va U muvaqqat shohlik o'rnatadi, uning fuqarolari esa muqaddas bo'ladi, deb o'ylagan edi." Review and Herald, April 8, 1873.

Havoriy Pavlus ham so'zma-so'zdan ruhiylikka o'tishning bashoratiy tatbiqlarini aniqlab berishi lozim bo'lgan bog'lovchi bo'g'in payg'ambar edi. U shuni anglagan ediki, so'zma-so'z Quddus endi bashoratdagi Quddus emas edi, chunki u o'sha paytda samoviy Quddusga o'tgan edi.

Chunki bu Hojar Arabistondagi Sinay tog'idir va hozirgi Quddusga muvofiq keladi; u o'z farzandlari bilan qullikdadir. Ammo yuqoridagi Quddus ozoddir; u barchamizning onamizdir. Galatiyaliklarga 4:25, 26.

Biz ko'rib chiqayotgan 2 Salonikaliklarga maktubning ikkinchi bobida Pavlus ma'naviy papalik Rimining 538-yilgacha taxtga ko'tarilishiga to'sqinlik qilib turgan kuch aynan butparast, so'zma-so'z Rim bo'lganini ko'rsatdi. U o'sha bobda Xudoning ma'badida o'tirgan "gunoh odami" Doniyor o'n birinchi bob, o'ttiz oltinchi oyatda aniqlagan o'sha "shoh"ning o'zi ekanini ko'rsatadi. Doniyor o'n birinchi bobining so'nggi olti oyatidagi "shimol shohi" papalik ekanining isboti 1989-yildagi bilimning ortishidan boshlab Future for America qo'llagan haqiqat asosining tuzilishini barpo etish uchun kalitga aylandi.

Xuddi shu bobda Pavlus butparast Rimning papalikning yuksalishini tiyib turishdagi ishini, butparast Rim olib tashlanadigan vaqtgacha, ko'rsatib berdi va shu tariqa Doniyor kitobidagi "doimiy" butparast Rim ekanini aniqladi. Ana shu haqiqat 1798-yilda bilimning ortishiga sabab bo'lgan haqiqat tuzilmasini barpo etishning ayni kaliti bo'ldi.

Uilyam Miller tarixida xabar Filadelfiya harakatidan Laodikiya harakatiga o'tish sodir bo'lishi kerak bo'lgan paytda e'lon qilingan edi. Future for America tarixida esa hozir Laodikiya harakatidan Filadelfiya harakatiga o'tish sodir bo'lmoqda.

Pavlus 2 Salonikaliklarga maktubida bayon qilgan, so'zma-so'z butparast Rimdan ruhiy papalik Rimiga o'tishni aniqlab bergan haqiqat Millerning payg'ambarlik haqidagi tushunchasi uchun asos bo'ldi. Yahyo Cho'mdiruvchi ham, Pavlus ham so'zma-so'zdan ruhiyga o'tishni tushuntirish uchun ko'tarib chiqilgan edilar. Uilyam Miller Yahyo Cho'mdiruvchi orqali timsollangan edi va

uning ishida Yahyoning aniqlab berish uchun ko‘tarib chiqilgan o‘sha o‘tish — butparast va papalik Rim o‘rtasidagi munosabat hamda o‘tishni anglab yetishi nihoyatda muhim edi.

Doniyor kitobida “kundalik”ka beshta ishora bor va ular har doim papalik hokimiyatining ramzidan oldin keladi. Biz ko‘rib chiqayotgan bashoratli o‘tish kontekstida, bu besh ishoraning barchasi so‘zma-so‘z Rimdan ruhiy Rimga o‘tishni o‘z ichiga oladi. Doniyor kitobidagi “kundalik” Habakkukning ikki lavhasida ifodalangan haqiqatlardan biridir, va shuning uchun u himoya qilinishi lozim bo‘lgan asosiy haqiqatdir; oxir-oqibat soxta va qalbaki javohirlar hamda tangalar bilan qoplanib ketadigan haqiqatdir. Ikki muqaddas jadvalda ifodalangan har bir haqiqat Ellen Uaytning yozuvlari ichida ilhomlangan bevosita tasdiqlarga ega ekani tasodif emas. Asosiy haqiqatlarning birortasini (jumladan “kundalik”ni) rad etish — ayni paytda Bashorat Ruhining hokimiyatini ham rad etishdir.

“Shunda men ‘Doimiy’ga oid masalada shuni ko‘rdimki, ‘qurbonlik’ so‘zi inson donoligi tomonidan qo‘shib qo‘yilgan bo‘lib, matnga tegishli emas; va Rabbiiy uning to‘g‘ri tushunchasini hukm soati haqidagi xitobni e‘lon qilganlarga bergan. 1844 yildan oldin, birlik mavjud bo‘lgan paytda, deyarli hamma ‘Doimiy’ haqidagi to‘g‘ri qarashda birlashgan edi; ammo 1844 yildan beri, bu chalkashlik ichida, boshqa qarashlar qabul qilindi, va buning ortidan zulmat hamda chalkashlik keldi.” Review and Herald, November 1, 1850.

“hukm soati” faryodini berganlar, “kundalik”ni butparastlikning va/yoki butparast Rimning ramzi deb tushunganlar. Ularning tushunchasi shuni ham o‘z ichiga olardiki, Doniyordagi matnda “qurbonlik” so‘zi aslida tegishli emas edi, balki u King James Muqaddas Kitobi tarjimonlari tomonidan (insoniy donolik bilan) qo‘shib qo‘yilgan edi. Kashshoflarning tushunchasi yana shuni ham o‘z ichiga olardiki, “kundalik” doimo papalik hokimiyatining ikki ramzidan biri bilan bog‘liq holda taqdim etilgan va butparastlik (“kundalik”) har doim papalik ramzidan oldin kelgan. Ular har doim bashoratli tarixga kirib kelgan tartibda aniqlab ko‘rsatilgan. Doniyor va Vahiy kitoblari butparastlikning papalikka oldin kelishi haqidagi tarixiy ketma-ketlikdan hech qachon chetga chiqmaydi; Vahiy kitobi soxta payg‘ambarning vayron qiluvchi uchinchi hokimiyatini taqdim etganida ham, bu ketma-ketlik har doim saqlanib qoladi.

Pavlusning bashoratning zohiriy narsalari xoch davri vaqt oralig‘ida ruhiy narsalarga o‘tganini bildiruvchi ta’limotisiz, Yuhannodan boshqa barcha Injillarda uchraydigan Masihning Quddusning vayron qilinishi haqidagi bashorati bilan bog‘liq bir mushkul holat yuzaga keladi. Doniyor kitobida “kundalik” bilan bog‘langan papalikning ikki ramzi — vayronagarchilik jirkanchligi va vayronagarchilikdagi tajovuzdir. Bu ikki ramz hayvonning tamg‘asini (jirkanchlik) va hayvonning suratini (tajovuz) ifodalaydi.

Papalikka o‘zlari bid’atchi deb bilganlarni o‘ldirishga imkon beradigan gunoh — bu cherkov va davlatning birlashuvi bo‘lib, bu munosabatda cherkov hukmronlik qiladi. Shu bois, Daniel papalik maxluqining surati bo‘lgan cherkov va davlat birlashuvini vayron qiluvchi gunoh sifatida tasvirlaydi. Muqaddas Kitob butparastlikni jirkanchlik deb belgilaydi, va papalik hokimiyatining butun butparastligi uning butiy shanbasi orqali ifodalanadi; Yuhanno buni maxluqning tamg‘asi deb ataydi, Daniel esa vayron qiluvchi jirkanchlik deb ataydi.

Va ulardan biridan janub tomoniga, sharq tomoniga va go‘zal yurt tomoniga o‘ta qudratli bo‘lib o‘tib chiqqan kichik bir shox paydo bo‘ldi. U hatto osmon lashkarigacha ulug‘aydi; va u lashkarning hamda yulduzlarning ba‘zilarini yerga uloqtirib tashladi va ularni oyoq osti qildi. Ha, u o‘zini hatto lashkarning Shahzodasigacha yuksaltirdi, va U orqali kundalik qurbonlik olib tashlandi, hamda Uning muqaddas maskanining joyi qulatildi. Va gunohkorlik sababli kundalik qurbonlikka qarshi unga bir lashkar berildi, va u haqiqatni yerga uloqtirdi; u ish yuritdi va ravnaq topdi. Doniyor 8:9–12.

Bu oyatlarni boshqa bir maqolada batafsilroq ko‘rib chiqamiz, biroq o‘n birinchi oyatda Masihga qarshi o‘zini ulug‘lagan qudrat butparast Rim edi; ular U tug‘ilgan paytda Uni o‘ldirishga uringanlar va oxir-oqibat xochda shuni amalga oshirganlar. Oyatda: “u orqali” (butparast Rim orqali) “kundalik olib tashlandi”, deb aytiladi. “Olib tashlandi” deb tarjima qilingan ibroniycha so‘z “rum” bo‘lib, uning ma‘nosi “ko‘tarish va ulug‘lash”dir. Butparast Rim butparastlik dinini ko‘tarib, ulug‘lar edi va ular tarixda aynan shunday qilganlar. Shu sababdan ular “butparast” Rim deb ataladi.

Keyingi oyat papa Rimiga “lashkar” (harbiy qudrat) berilganini ko‘rsatadi; bu qudrat “kundalik”ka (butparastlikka) qarshi edi yoki uni yengib o‘tishi kerak edi. Bu ham tarixiy haqiqatdir, chunki papa hokimiyati (garchi u hech qachon o‘z qo‘shiniga ega bo‘lmagan bo‘lsa-da) o‘zining hokimiyat tepasiga ko‘tarilishiga qo‘yilgan to‘siqni yengib o‘tish uchun harbiy kuchdan foydalangan. Bu qudrat butparast Rimdan kelgan edi. U foydalangan harbiy qudrat unga “gunoh” orqali berilgan edi, chunki uni 538-yilda taxtga o‘tqazgan shohlarning qo‘shinlarini nazorat qilishiga imkon bergan gunoh — cherkov bilan davlatning birikishi gunohi edi. Avvalo, o‘n birinchi oyatda butparast Rim haqida so‘z yuritilib, tadqiqotchiga butparast Rim Masihga qarshi bosh ko‘tarishini va butparastlik dinini yuksaltirishini bildiradi.

Keyingi oyat jamoat va davlatning birlashuvi sodir etgan, papalikka butparast Rim uning ustidan amalga oshirgan to‘siqni yengib, olib tashlashiga imkon bergan gunohni tasvirlaydi. Tarix bu ikki oyatning tatbiqini tasdiqlaydi. “Doimiy” yo Masihga qarshi turgan qudrat — butparast Rimni, yoki butparast Rim ulug‘lagan butparastlik dinini ifodalaydi. Shundan so‘ng “doimiy”ning ramzi papalik bilan davom ettiriladi, chunki u papalikni o‘zining qabih ishlarini bajarish uchun qo‘shin bilan quvvatlantiradigan narsa bo‘lgan jamoat va davlatning gunohkor birlashuvini aniqlab beradi. Doniyorning “doimiy” atamasidan uchinchi bor foydalanishi esa, Adventizmning markaziy ustuni bo‘lgan javobni keltirib chiqaradigan savoldir.

So‘ng men bir muqaddas zotning so‘zlayotganini eshitdim, va boshqa bir muqaddas zot so‘zlayotgan o‘sha muayyan muqaddas zotga dedi: Kundalik qurbonlik va vayron qiluvchi gunoh haqidagi vahiy, ham ma‘badni, ham lashkarni oyoq osti qilinishga topshirish uchun, qachongacha davom etadi? Daniel 8:13.

Ushbu oyatda vahiy qancha vaqt davom etishi haqida savol beriladi; shu tariqa, vaqtning muayyan bir nuqtasini emas, balki davomiylikni ifodalovchi javob so‘raladi. Savol vahiyni qaysi sanada amalga oshishi haqida emas, balki vahiyni davomiyligi haqidadir. Oyat “Qachon?” deb so‘ramaydi, balki “Qancha vaqt?” deb so‘raydi. Vahiy butparastlikning vayron qiluvchi kuchlari haqida bo‘lib, ular “kundalik” sifatida ifodalangan; shuningdek, papalik haqida bo‘lib, u yer

yuzining shohlari bilan zino qilganida amalga oshadigan papalikning gunohi sifatida ifodalangan. Butparastlikning ana shu ikki vayron qiluvchi kuchi, undan keyin esa papalik, “yetti zamon” davomida muqaddas maskanni va lashkarni oyoq osti qilishi kerak edi.

Shuni anglash muhimki, Bobul davrida boshlangan va milodiy 70-yilda butparast Rim tomonidan Quddusning vayron qilinishigacha davom etgan tom ma’nodagi muqaddas makonning oyoq osti qilinishi tarixning boshidan oxirigacha butparast kuchlar tomonidan amalga oshirilgan. Demak, tom ma’nodagi muqaddas makon va tom ma’nodagi lashkarni (Xudoning xalqini) oyoq osti qilgan narsa ko’plikdagi tom ma’nodagi butparastlik edi. Ammo ruhiy Rim ruhiy Quddusni va ruhiy Isroilni oyoq osti qildi.

Ammo ma’baddan tashqaridagi hovlini tashlab qo’y, uni o’lchama; chunki u g’ayriyahudiylarga berilgandir; ular muqaddas shaharni qirq ikki oy oyoq osti qiladilar. Va Men O’zimning ikki guvohimga qudrat beraman, ular qanorga burkanib, bir ming ikki yuz oltmish kun davomida bashorat qiladilar. Vahiy 11:2, 3.

Suvga cho’mdiruvchi Yuhanno o’z ishinig to’liqligini bilmagan holda, yerdagi muqaddas maskandan samoviy muqaddas maskanga bo’lgan davr o’zgarishini aniqlab bergan bog’lovchi bo’g’in payg’ambar edi. Pavlus esa so’zma-so’z Isroildan (lashkardan) ruhiy Isroilga bo’lgan davr o’zgarishini aniqlab bergan bog’lovchi bo’g’in payg’ambar edi. Qirq ikki oy davomida oyoq osti qilingan Quddus ruhiy Quddus edi.

“Bu yerda tilga olingan davrlar — «qirq ikki oy» va «ming ikki yuz oltmish kun» — bir xil bo’lib, ikkalasi ham Masih jamoati Rim tomonidan zulm ostida qolishi kerak bo’lgan vaqtni ifodalaydi. Papalik ustunligining 1260 yili milodiy 538-yilda boshlangan va shu bois 1798-yilda nihoyasiga yetishi kerak edi. O’sha vaqtda fransuz qo’shini Rimga kirib, papani asir qildi, va u surgunda vafot etdi. Garchi ko’p o’tmay yangi papa saylangan bo’lsa-da, o’sha vaqtdan beri papalik iyerarxiyasi avval ega bo’lgan hokimiyatni hech qachon yana qo’llay olmadi.” The Great Controversy, 266.

Pavlus xoch tarixida yuz bergan o’tish davrida “yuqoridagi” ruhiy Quddus Xudo O’z nomini joylashtirish uchun tanlagan shahar bo’lib qolganini, so’zma-so’z Quddus esa Muqaddas Kitob bashoratidagi Quddus bo’lishdan to’xtaganini ta’kidladi.

Chunki bu Hojar Arabistondagi Sinay tog’idir va hozirgi Quddusga muvofiq keladi; u o’z bolalari bilan birga qullikdadir. Lekin yuqoridagi Quddus ozoddir, u barchamizning onamizdir. Galatyaliklarga 4:25, 26.

Bu haqiqatni to’g’ri anglash nihoyatda muhimdir, va Muqaddas Kitob bashoratining timsoli sifatida so’zma-so’z Quddusni qo’llashdagi soxta tatbiq — Rim papasi masihga qarshi ekanligi haqidagi haqiqatni yemirish uchun yezuitlar tomonidan yaratilgan aldovning bir qismidir. O’sha soxta ta’lim murtad protestantizm ichida shunday bir e’tiqodni yuzaga keltiradiki, bu ularga zamonaviy yahudiy Isroil xalqiga bashoratning timsoli sifatida noto’g’ri qarash imkonini beradi. So’zma-so’z Quddus xoch davrida Xudoning Quddusi bo’lishdan to’xtagan.

“Quddus shahri endi muqaddas maskan emas. Masihni rad etgani va xochga mixlagani sababli Xudoning la’nati uning ustidadir. Aybdorlikning qorong’i dog’i uning ustida yotibdi, va osmonning poklovchi olovlari bilan poklanmaguncha u endi hech qachon muqaddas maskan bo’lmaydi. Gunoh la’natlagan bu yer yuzasi gunohning har bir dog’idan poklanadigan vaqtda, Masih yana Zaytun tog’i ustida turadi. Uning oyoqlari uning ustiga qo’nganda, u ikkiga yoriladi va Xudo shahri uchun tayyorlangan ulkan tekislikka aylanadi.” Review and Herald, July 30, 1901.

Masihning dunyoning oxiri haqidagi bashoratini ko’rib chiqarkanmiz, so’zma-so’z Quddus bilan ruhiy Quddus o’rtasidagi farqning ahamiyati yoritiladi. Doniyor “kundalik”ni to’rtinchi marta o’n birinchi bobda tilga oladi.

Va qo’shinlar uning tomonida turib, qudratli muqaddas joyni harom qilurlar, kundalik qurbonlikni olib tashlarlar va vayron qiluvchi jirkanch narsani o’rnaturlar. Daniel 11:31.

Bu oyat milodiy 538-yilda butparast Rimning papalikni yer yuzining taxtiga o’tqazishdagi ishini ko’rsatmoqda. “Qo’llar” milodiy 496-yilda franklar qiroli Xlodvigdan boshlab papalikni himoya qilgan butparast Rimning harbiy qudratini ifodalaydi. Xlodvigdan keyin turli Yevropa qirollari papalikni o’rnatish yo’lida xizmat qildilar, ammo bu oyat Yevropa qirollari (“qo’llar”) Tir fohishasi bilan cherkov va davlat ittifoqini tuzib, gunohga botganlaridan so’ng, papalik uchun qilgan to’rtta ishni ko’rsatmoqda.

Ular papalikni qo’llab-quvvatlash uchun o’rin olganlaridan so’ng, butparast Rimning ham, papalik Rimining ham qudrat ramzi bo’lgan Rim shahrini “bulg’adilar” yoki vayron qildilar. Oyatlardagi bu bulg’ash yillar davomida qayta-qayta amalga oshirildi, chunki Rim shahri uzluksiz harbiy hujumlar ostiga keltirildi. O’sha Yevropa shohlari (qo’llar) yana “doimiy”ni ham “olib tashlaydilar”. Bu oyatda “olib tashlamoq” deb tarjima qilingan ibroniycha so’z sakkizinchi bobdagi kabi “rum” emas. Bu oyatda “olib tashlamoq” deb tarjima qilingan so’z “sur” bo’lib, u olib tashlash ma’nosini anglatadi. Yevropa shohlarining qo’llari 508-yilda papalikning yuksalishiga qarshi bo’lgan butparast qarshilikni olib tashlaydi. So’ng 538-yilda o’sha qo’llar papalikni yer yuzining taxtiga o’tqazadi. Keyin esa, aynan o’sha yili, Orlean Kengashida papalik yakshanba to’g’risidagi qonunni joriy etdi.

Yakshanba ibodat kuni sifatida Sister White “but” shanbasi deb atagan narsadir, va butparastlik “jirkanchlik” so’zining Muqaddas Kitobdagi mukammal ta’rifidir. 538-yilda butparast Rimning qo’llari vayron qiluvchi jirkanchlikni o’rnatdi.

“Xudo baraka bermagan bir kun — but sanasini ulug’lab, unga sajda qiladiganlarning barchasi, Xudo ato etgan qobiliyatlarining butun qudrati bilan iblisga va uning farishtalariga yordam beradilar; bu qobiliyatlarni ular noto’g’ri maqsadda ishlatish uchun buzib qo’yganlar. Ularning fahm-farosatini ko’r qiladigan boshqa bir ruh tomonidan ilhomlantirilganliklari sababli, ular yakshanbani ulug’lash butunlay Katolik Cherkovining muassasasi ekanini ko’ra olmaydilar.” Selected Messages, 3-kitob, 423.

Payg’ambarlik va tarix biz hozirgina o’ttiz birinchi oyat uchun aniqlagan qo’llanmani tasdiqlaydi. Payg’ambarlik bu qo’llanmani tasdiqlaydi, deganimizda, biz ayni shu haqiqatlarga doir, garchi

hozir ularni muhokamaga kiritmayotgan bo'lsak-da, boshqa bashoratlar ham mavjudligini nazarda tutmoqdamiz. Doniyor "kundalik" iborasini qo'llagan beshinchi va oxirgi o'rin o'n ikkinchi bobda uchraydi.

Kundalik qurbonlik olib tashlanadigan va vayron qiluvchi jirkanchlik o'rnatiladigan vaqtdan boshlab ming ikki yuz to'qson kun bo'lur. Ming uch yuz o'ttiz besh kunga yetib borib, sabr bilan kutgan kishi baxtlidir. Daniel 12:11, 12.

Payg'ambarlik va tarix shuni tasdiqlaydiki, 508-yilda papalikning yuksalishiga bo'lgan qarshilik, Doniyorning yettinchi bobida ko'rsatilganidek, uchta hududiy to'siqning oxirgisi (gotlar) ildizi bilan sug'urib tashlanganda, mohiyatan nihoyasiga yetdi.

Men shoxlarga qaradim, va mana, ularning orasidan yana bir kichik shox ko'tarilib chiqdi; uning oldidan avvalgi shoxlardan uchasi ildizi bilan sug'urib tashlandi. Va mana, bu shoxda inson ko'zlariga o'xshash ko'zlar va katta-katta so'zlarni so'zlaydigan bir og'iz bor edi. Doniyor 7:8.

Olib tashlangan uchta shox ikki muqaddas lavhada tasvirlangan bo'lib, o'sha uch geografik to'siqdan uchinchisi milodiy 508-yilda Rim shahridan haydab chiqarilganda, papalik hokimiyatining yuksalishiga qarshi turgan qarshilik bartaraf etildi. O'n birinchi oyatda tilga olingan o'rnatish 508 va 538-yillar orasidagi o'ttiz yilni anglatadi. Bu, gunoh odamining Xudoning ma'badida o'rnatilishiga tayyorgarlik amalga oshirilgan o'ttiz yilni ko'rsatadi.

"olib tashlangan" deb tarjima qilingan so'z yana "sur" bo'lib, uning ma'nosi olib tashlamoqdir; 508-yilda esa papalikning ko'tarilishiga qarshi qarshilik olib tashlandi (olib qo'yildi). O'sha sanadan boshlab ming ikki yuz to'qson yil sizni 1798-yilga va papalikning o'limli yarasiga olib boradi. Ming uch yuz o'ttiz besh kun esa sizni birinchi umidsizlikka va 1843-yilning ayni oxiridagi kechikish vaqtining boshlanishiga olib boradi. Bu oyat 1843-yilga "yetib keladiganlar"ga baraka va'da qiladi. "Yetib kelmoq" so'zi tegmoq ma'nosini bildiradi. 1844-yilning birinchi kuni birinchi umidsizlikni belgilaydi, ammo 1843-yilning oxirgi kuni 1844-yilning ilk lahzasiga tegadi. Bir yilning oxirgi kuni undan keyingi yilning birinchi kuniga tegadi. O'sha sana bilan bog'liq baraka tarix va bashorat tomonidan tasdiqlanadi.

Keyingi maqolada biz "doimiy"ning asosiy haqiqat sifatidagi ahamiyatini ko'rib chiqishni davom ettiramiz.

"1840–1844-yillarda berilgan barcha xabarlar hozir kuchli tarzda ilgari surilishi lozim, chunki o'z yo'lini yo'qotgan odamlar ko'p. Bu xabarlar barcha jamoatlarga yetkazilishi kerak.

"Masih shunday dedi: 'Ko'zlaringiz baxtlidir, chunki ular ko'radi; quloqlaringiz ham, chunki ular eshitadi. Zero, sizlarga chinini aytaman: ko'p payg'ambarlar va solih kishilar sizlar ko'rayotgan narsalarni ko'rishni orzu qilganlar, ammo ko'rmaganlar; va sizlar eshitayotgan narsalarni eshitishni istaganlar, ammo eshitmaganlar' [Matthew 13:16, 17]. 1843 va 1844 yillarda ko'rilgan narsalarni ko'rgan ko'zlar baxtlidir.

"Xabar berildi. Va xabarni takrorlashda hech qanday kechikish bo'lmasligi kerak, chunki zamonning alomatlari bajo bo'lmoqda; yakunlovchi ish ado etilishi lozim. Qisqa vaqt ichida

buyuk bir ish amalga oshiriladi. Tez orada Xudoning tayiniga binoan bir xabar beriladiki, u baland nido darajasiga ko'tariladi. Shunda Doniyor o'z ulushida turib, o'z shahodatini beradi.” Manuscript Releases, 21-jild, 437.